

## SENIORIN DIGITAIKOT

Alla olevan listan avulla voit tarkistaa osaamistasi. Mikäli haluat tietää lisää ja saada ohjeistusta johonkin kohtaan voit tulla Enterin henkilökohtaiseen ja maksuttomaan opastukseen.

Katso opastuspaikat ja -ajat: [www.enterseniior.fi/enter-opastaa](http://www.enterseniior.fi/enter-opastaa).

### Älypuhelimien ja tabletin peruskäyttötaidot

Älypuhelin ja tabletti ovat tekniikaltaan samanlaisia laitteita, joten useimmat tarkistuskohdat pätevät molempiin laitteisiin. Vain puhelimeen soveltuviin kohtiin viitataan termillä puhelin, molempiin soveltuviin kohtiin viitataan termillä laite.



#### Tiedostan laitteen käyttöönoton yhteydessä tarvittavat toimet

- Olen laittanut talteen puhelinoperaattorin kanssa tekemäni puhelimen liittymäsopimuksen.
- Olen laittanut talteen laitteeni käyttäjätilin tunnuksen ja salasanan. Android-puhelimessa yleisin käyttäjätili on Google-tili (sama salasana kuin Gmail-sähköpostilla) ja Applen puhelimella se on AppleID.
- Olen vaihtanut puhelimen SIM-kortin PIN-koodin alkuperäisestä 0000 tai 1234:stä itselleni sopivaksi, kirjoittanut sen muistiin ja opetellut sen ulkoa.
- Olen määritellyt laitteen näytön lukituskoodiksi numerokoodin, kuvion, sormenjäljen tai kasvojentunnistuksen.  
Ohje: Google: [Android](#) tai Apple: [iPhone](#)
- Olen valinnut laitteen käyttökielen (suomi/ruotsi/englanti...).
- Tiedän, että puhelin lukittuu, kun SIM-kortin tunnus näppäillään 3 kertaa väärin ja että sen saa auki vain PUK-koodilla. Se löytyy operaattorin asiakaspalvelusta verkossa pankkitunnuksilla tai asioimalla palvelupisteellä.
- Tiedän, että vanhasta älypuhelimesta saa siirrettyä yhteystiedot uuteen puhelimeen ja tarvitsen tähän käyttäjätiliäni.


#### Osaan käyttää puhelintani

- Olen harjoitellut jonkun kanssa puhelimeen vastaamista ja sillä soittamista.
- Osaan lisätä puhelimen yhteystietoihin uuden puhelinnumeron.
- Löydän numeronäppäimistön ja osaan painaa numeroa, kun palveluun soittaessani pyydetään valitsemaan numero.
- Osaan kytkeä puhelimen kaiuttimen päälle ja pois.

#### Tunnen laitteeni käytön perustoiminnot

- Tiedän, missä sijaitsee laitteeni virtanäppäin ja osaan asettaa laitteeni valmiustilaan tai sammuttaa sen kokonaan.
- Tiedän, missä sijaitsevat äänenvoimakkuuden säätönäppäimet ja osaan laittaa laitteeni äänettömäksi.
- Löydän laitteeni asetukset  kuvakkeella.
- Osaan asettaa laitteeni lentokonetilaan.  Lentokonetila

1.8.2020

- Tiedän laitteeni aloitusnäytöllä olevien kuvakkeiden (ikonien) merkityksen.
- Osaan sormella pyyhkäisemällä siirtyä aloitusnäytöltä muille näytöille ja palata takaisin.
- Tiedän, mitä aloitusnäytöllä näkyvät, sovellusten lähettämät ilmoitukset ovat ja miten voin hallita niitä.
- Osaan tarkistaa akun lataustilanteen ja laittaa laitteeni tarvittaessa lataukseen.
- Tunnistan laitteeni verkkoyhteydet: puhelinverkko tai langaton lähiverkko Wi-Fi  Wi-Fi-yhteys
- Osaan laittaa laitteeni Bluetooth-signaalin tarvittaessa päälle (esimerkiksi Koronaviilkku sovellus tarvitsee sitä).
- Tiedän, mikä on laitteeni käyttöjärjestelmä: Android tai Applen laitteilla iOS.
- Löydän laitteeni käyttöoppaan laitteeni Asetuksista tai verkosta.
- Osaan kokeilla ongelmatilanteen ratkaisua sulkemalla laitteeni ja avaamalla sen uudelleen.
- Tiedän, että laitteessani on helppokäyttötoimintoja esimerkiksi heikkonäköisiä varten.
- Tiedän, mitä sovellukset ovat ja mihin niitä tarvitsen**
  - Osaan avata ja sulkea laitteeseeni asennetut sovellukset.
  - Muistan aina sulkea sovelluksen, kun en enää käytä sitä.
  - Osaan asentaa laitteeseeni uuden sovelluksen Google Play -sovelluskaupasta. Applella vastaava sovelluskauppa on nimeltään Apple Store.
  - Osaan poistaa sovelluksen, kun en enää tarvitse sitä.
  - Osaan kirjoittaa laitteellani eli käyttää näytöllä näkyvää näppäimistöä.
  - Osaan vaihtaa näytön näppäimistön näyttämään isot kirjaimet, numerot ja erikoismerkit.
  - Osaan käyttää yleisimmin tarvitsemiani sovelluksia: puhelin, tekstiviestit, sähköposti ja WhatsApp. Muita suosittuja ja arjessa tarpeellisia sovelluksia ovat: pankkipalvelut, julkisen liikenteen matkat, VR Matkalla, karttapalvelut, 112, taksi, kanta.fi, KELA, terveystietojen ajanvaraukset sekä sää, uutiset ja joku lehti. Askelmittari on jo esiasennettuna puhelimeen.
  - Ymmärrän, että laitteen käyttöjärjestelmä tulee päivittää, kun siihen tulee kehoitus. Päivitys tuo uusia ominaisuuksia ja korjaa virheitä.
  - Ymmärrän, että myös sovellukset tulee päivittää.
- Osaan käyttää puhelimeni tekstiviestisovellusta**
  - Osaan lähettää tekstiviestin: Valitsen henkilön Yhteystietojen kautta ja valitsen puhelun sijasta tekstiviestin lähetyksen.
  - Osaan lukea tekstiviestin. Napautan Viestit-kuvaketta ja luen viestin.
  - Osaan vastata tekstiviestiin kirjoittamalla viestin ja painamalla nappia Lähetä.

1.8.2020

- Osaan sanella tekstiviestin painamalla mikrofonin kuvaa.
- Osaan hakea tietoa laitteellani**
  - Osaan kirjoittaa näytön hakuikkunalle hakukriteerin.
  - Osaan vaihtoehtoisesti myös sanella hakukriteerin painamalla ensin mikrofonin kuvaketta.
  - Osaan ohittaa hakutuloksen alussa näkyvät mainokset ja vierittää näyttöä varsinaisiin hakutuloksiin.
- Osaan käyttää laitteeni kameraa**
  - Osaan ottaa kuvia laitteeni takakameralla.
  - Osaan ottaa kuvan itsestäni (selfie) laitteeni etukameralla.
  - Löydän ottamani kuvan laitteeni kuvagalleriasta.
  - Olen määritellyt kuvieni varmuuskopioinnin pilveen.
  - Osaan poistaa kuvan tai videon laitteeni kuvagalleriasta painamalla kuvaa ja valitsemalla 'poista'. Jos kuva tai video on varmuuskopioitu pilveen, se jää sinne.
  - Tiedän, että poistaessani kuvan pilvestä se poistuu kaikista käyttämästäni laitteista, myös puhelimesta.
  - Osaan jakaa ottamani kuvan haluamilleni henkilöille valitsemalla kuvan alareunasta Jaa-kuvakkeen.
- Ymmärrän tietoturvan merkityksen**
  - Estääkseni puhelimeni väärinkäytön olen määritellyt SIM-korttiin henkilökohtaisen koodin.
  - Estääkseni laitteeni väärinkäytön olen määritellyt sille näytön lukituskoodin.
  - En asenna laitteelleni sovelluksia muualta kuin sen omasta sovelluskaupasta.
  - Tiedostan, että edellä olevat toimet riittävät pitämään laitteeni turvallisena.
  - Halutessani voin asentaa ilmaisen tietoturvaohjelman, esim. Avast, AVG tai Avira ja samalla saan mainoksia.
  - Voin saada mielenrauhaa asentamalla maksullisen F-Securen SAFE-tietoturvaohjelmiston.

Lue lisää

Google: [Android-ohjeesta](#)

Apple: [iPhone tuesta](#)

Yle Digitreenit: [Puhelin ja tabletti](#)

Katso opastusvideo: Enter ry: [Aloituspunktejä älykännykän käyttöön senioreille](#)